

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลเวียงชัย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนา (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน (3) เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

ประชากรในการศึกษา เป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย จากชุมชนย่อยทั้งหมด 14 ชุมชน จำนวน 2,688 ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นประชาชนจากชุมชนย่อยที่เป็นประชากร ชุมชนละ 10 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คนโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาได้ค่าเท่ากับ 0.79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้วย t -test และ F -test

ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว มีอาชีพเกษตรกรกรรมและรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท เป็นกลุ่มประชาชนทั่วไป รองลงมา กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาชีพ/สหกรณ์/ออมทรัพย์ ส่วนใหญ่อาศัยในชุมชนเขตเทศบาลนานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป เคยผ่านการอบรมเรื่องส่งเสริมอาชีพต่างๆ ในส่วนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เท่ากับกลุ่มฌาปนกิจศพ และในรอบ 1 เดือนติดต่อกับราชการหรืองานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน กับเจ้าหน้าที่ของเทศบาล กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งเคยติดต่อ 1-3 ครั้ง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางเมื่อเรียงลำดับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ปรากฏว่า ด้าน การตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาได้แก่ การดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผลตามลำดับ

ลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การดำรงตำแหน่งทางสังคม ความถี่ในการติดต่อกับเทศบาล และการรับรู้ข่าวสาร ส่วนลักษณะส่วนบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ และความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่เทศบาล

ข้อเสนอแนะ

1. เทศบาล ควรส่งเสริม สนับสนุน และสร้างระบบการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการติดตามและประเมินผล

2. เทศบาล พึงหาแนวทางพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลให้ เป็นไปอย่างหลากหลายวิธีการและให้ทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่ ทันเหตุการณ์ และทั่วถึงประชาชน ทุกกลุ่ม รวมทั้งจัดให้มีแผนงานการปฏิบัติงานบริการสาธารณะในเชิงรุก เข้าถึงพื้นที่และทุกกลุ่ม

3. เทศบาล ควรส่งเสริม สนับสนุนให้โอกาส จัดกิจกรรม หาแนวทางวิธีการ โดยให้ความสำคัญแก่ประชาชนทุกๆกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคมได้มีโอกาสเข้ามามีส่วน ร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

The study was conducted for the following three objectives : (1) to examined the level of people's participation in local development activities, (2) to find out the relationship between the personal variables and their participation level, and (3) to identify the problems and seek suggestion on some way to promote people to participate in local development.

The population included 2,688 households in 14 communities in Tambon Wiangchai Municipality. The sample consisted of 140 people from ten communities who were selected by accidental sampling.

A questionnaire which was used to collect the data had the reliability of 0.79. Frequency, percentage, mean and standard deviation were employed to describe the data, while t - test and F - test were used of test the hypothesis.

The findings were briefly stated below.

Most of the sample were male and were 36 - 50 years of age. They completed elementary school and were married. They were engaged in agriculture and general employment. The monthly income was lower than 5,000 baht. Most were people in general, followed by those from the housewife group/ the cooperative group/ the saving group. The majority lived in the municipality for 5 years or more. They used to be trained in different occupational promotion projects. As for participation in social activity, they participated in the saving group and the funeral welfare group. During the past

month, more than half of the samples contacted municipal officials about community activities or their own affairs for 1–3 times.

As a whole, the people were found to participate in local development at a moderated level. The components of participation could be ranked on the basis of the mean scores from the highest to the lowest as follows : decision – making, operation, follow – up and evaluation, respectively.

The personnel factors that were significantly related to the people's participation in local development were social position, frequency in contacting the municipality, and access to related information. In contrast, the factors that had no relationship with their participation in local development were sex, age, education, marital statuses, occupation, income, number of residential years, and knowledge and understanding about the role and authority of the municipality.

Recommendations.

1. The municipality should promote, support and build the system of disseminating knowledge of local development to the people and should give them an opportunity to participate in local development, especially in follow – up and evaluation.

2. The municipality should develop its public relations system to include different channel and to cover all the areas. The system should keep up with the current situation and should reach all groups of people. The municipality should set an action plan to give public services in an aggressive way in order to reach all the area and all the groups.

3. The municipality should promote, support and give an opportunity to all groups of people to arrange activities. Especially, those who were not members of any social group should have an equal chance to take part in local development.